

عنوان و نام پدیدآور :	اشراق‌نامه: به پاس ارج‌گزاری تلاش‌های درخور ستایش محمدکریم اشراق پژوهشگر متون، دیپلمات و حقوقدان/ به خواستاری اکبر ایرانی، سیدکمال میرخلف.
مشخصات نشر :	تهران: میراثبان: مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری :	۶۱۰ ص.: مصور، نمونه.
شابک :	978-600-5016-34-5
وضعیت فهرست‌نویسی :	فیا
یادداشت :	کتابنامه.
عنوان دیگر :	به پاس ارج‌گزاری تلاش‌های درخور ستایش محمدکریم اشراق پژوهشگر متون، دیپلمات و حقوقدان.
موضوع :	اشراق، محمدکریم - یادنامه.
موضوع :	سیاستمداران ایرانی - سرگذشتنامه Politicians, Iranian-Biography*
شناسه افزوده :	ایرانی، اکبر، ۱۳۴۱ -
شناسه افزوده :	میرخلف، سیدکمال، ۱۳۴۲ -
شناسه افزوده :	مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب
رده‌بندی کنگره :	DSR ۱۴۸۶
رده‌بندی دیویی :	۹۵۵/۰۸۲۴۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی :	۱۰۰۱۳۸۸۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی :	فیا

اشراق نامه

به پاس ارج‌گذاری تلاش‌های فرهنگی درخور ستایش محمدکریم اشراق

پژوهشگر متون، دیپلمات و حقوقدان

به خواستاری

اکبر ایرانی و سیدکمال میرخلف

تهران - ۱۴۰۴

اشراق نامه

به پاس ارج‌گذاری تلاش‌های فرهنگی درخور ستایش محمدکریم اشراق

پژوهشگر متون، دیپلمات و حقودان

به خواستاری	:	اکبر ایرانی و سید کمال میرخلف
ناشر	:	میراثیان
		با همکاری
		مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب
مدیر فنی و امور چاپ	:	حسین شاملوفرد
طراح جلد و صفحه‌آرا	:	محمود خانی
ویراستار	:	یونس تسلیمی‌پاک
چاپ اول	:	۱۴۰۴
شمارگان	:	۱۰۰ نسخه
بها	:	۶۷۰۰۰ تومان
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۵۰۱۶-۳۴-۵
چاپ (دیجیتال)	:	میراث

کلیه حقوق نشر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران - ص. پ: ۵۶۹ - ۱۳۱۸۵

مقدمه ناشر

فرهنگ اسلامی ایرانی در طی قرون و اعصار گذشته، پیشرفت و تحولات علمی بسیار داشته و رغم فراز و فرودهای سیاسی اجتماعی خود، یکی از گسترده ترین و غنی ترین فرهنگها جامع بشری است. فرق مذاهب اسلامی نیز هر یک برای شناخت بهتر اسلام و معرفی دتاوردهای فکری خود، کوششهای بسیاری کرده و موارث ارزشمندی از خود بجای گذاشته اند. در این میان آثار علمی، ادبی، فکری و ذوقی دانشمندان ایرانی، بیش از دیگر ادیان و مذاهب اسلامی غیر اسلام، مورد توجه و استفاده علمای مغرب زمین بوده است.

با همه کوششهایی که در سالهای اخیر برای شناسایی گنجینه های مکتوب و تحقیق و متج در آن شده و به انتشار صد ها کتاب و رساله ارزشمند انجامیده، هنوز ناموشته ها و متون یح نشده بسیار است. دکتباخانه های داخل و خارج ایران، کتاب ها، رساله های خطی و پایان نامه های فراوانی در حوزه های گوناگون فرهنگ ایرانی و اسلامی نگهداری می شوند که همیشه آشناناشناخته مانده و شایسته است این آثار، با بهره گیری از فهرست ها و کتاب شناسی ها، شناسایی و به دست پژوهشگران و محققان جوان به زیور تحقیق و یح آراسته گردد و به بهت ناشران فرهنگ دوست و دانش گستر در دسترس علاقه مندان قرار گیرد.

اکسبر ایرانی
مدیر انتشارات میراثان

فهرست مطالب

پیش گفتار / اکبر ایرانی	۹
سال شمار زندگی محمدکریم اشراق	۱۱
فهرست آثار محمدکریم اشراق	۱۳
بخش نخست: گفت وگوها	۱۷
از جهرم تا لاهه (گفت وگوهایی با محمدکریم اشراق) / مصطفی ساکت	۱۹
از وبای عامّ تهران تا کرونا در هلند (گفت وگویی با محمدکریم اشراق) / مریم مرادخانی	۱۱۳
بخش دوم: یادها و خاطرات (درباره محمدکریم اشراق)	۱۲۱
پژوهشگر و دیپلماتی برای همه فصول! / محمدعلی آتش برگ	۱۲۳
به افتخار دوست گرامی، جناب محمدکریم اشراق / امیر اکباتانی	۱۲۹
فرزانه فروتن / غلامرضا امامی	۱۳۳
خبرت هست که بی روی تو آرامم نیست؟ (من بنده و کریم اشراق) / اکبر ایرانی	۱۳۵
«نکوداشت اشراق» / مهرداد حبیبی	۱۵۵
سروده های دوستواره (اخوایات) / محمدحسین ساکت	۱۵۷
شوق اشراق / محسن رنانی	۱۶۷
درباره استاد اشراق / علی اشرف مجتهد شبستری	۱۶۹
به دوستی با او افتخار می کنم / سعید محمودی	۱۷۳
کریم اشراق نماد ایران دوستی است (گفت وگو با استاد جمشید ممتاز) / اکبر ایرانی و سید کمال میرخلف	۱۷۹
قهوه اشراقی / سید کمال میرخلف	۲۰۱
ما غریبیم و وطن نام دیگر اوست / عرفان نظرآهاری	۲۰۹

بخش سوم: مقالات تقدیمی.....	۲۱۳
نقش حقوق مالکیت فکری در توسعه فرهنگ و زبان فارسی ... / محمود اصفهانی نژاد	۲۱۵
حکایت نخستین جرح داور تحت قواعد داوری آنستیرال ... / حسین پیران.....	۲۱۹
درآمدی بر تاریخ ادبیات هلندی از آغاز تا پایان عصر طلایی / دکتر سید مهدی حسینی اسفیدواجانی ...	۲۴۵
«نامیدن دیگری»: نام‌هایی برای مسلمانان ... / محمد خالد مسعود، ترجمه: محمدحسین ساکت	۳۷۷
مدرسه علوم دینی فخریه بروجردیه جهرم / عمادالدین شیخ‌الحکمایی	۴۰۱
تعهدآوری اسناد بین‌المللی حقوق نرم: جستاری در خصوص ... / علیرضا کاظمی	۴۰۷
جدایی دین و دولت در نخستین جوامع اسلامی ... / ایرا، م. لاپیدوس، ترجمه: محسن محبی	۴۴۳
اصل «دوستی» در نظام اخلاق اسلامی / سید مصطفی محقق داماد.....	۴۷۷
رابطه سببیت در نظام حقوقی مسئولیت بین‌المللی و جبران خسارت ... / سید علی موسوی	۴۸۷
بخش چهارم: برگزیده‌ای از مقالات محمدکریم اشراق.....	۵۰۵
نگاهی به چهار نسخه خطی دیوان حافظ متعلق به کتابخانه دانشگاه لیدن	۵۰۷
دیوان حافظ: نسخه دربار مغولان هند.....	۵۳۵
شکسپیر و ایران	۵۴۵
مروری بر زندگی و آثار فضل‌الله رضا	۵۵۵
(۱) سال‌شمار فرازهای مهم زندگی فضل‌الله رضا	۵۵۵
(۲) سال‌شمار آثار فارسی فضل‌الله رضا (کتاب و مقاله)	۵۵۸
(۳) شماری از نقدها و بررسی‌ها و گزارش‌ها درباره فضل‌الله رضا و آثار او	۵۶۴
(۴) آثار و نوشته‌های غیرفارسی	۵۶۵
محیط فضل و آداب	۵۶۷

پیشگفتار

سال ۱۳۹۲ ش که در هلند به زیارت آقای محمدرکیم اشراق نایل شدم، مهر ایشان بر دلم نشست و ارادت من به ایشان روزافزون شد. حسن خلق و فروتنی، انسان دوستی و اوصاف نیک دیگر ایشان همواره زبانزد دوستانی است که او را از نزدیک می شناسند. آن چنان که هرکس در دیدار اول شیفته مرام و مروت و صفای ایشان می شود و به قول حافظ:

هر نکته ای که گفتم در وصف آن شمایل هر کوشنید گفتا «لله دُر قائل»

در هر دو سفری که به هلند داشتم توفیق آشنایی بنده دوچندان شد و از کارهای علمی ارزشمند ایشان، تحقیقاتی که روی نسخ خطی فارسی کتابخانه لیدن کرده اند، و ارتباطات خوبی که با اهل علم و فرهنگ دارند، بیشتر آگاه گردیدم و این موضوع موجب شد تصمیم بگیریم با یاری دوستان و علاقه مندان ایشان، به بهانه سفری که قرار بود به ایران داشته باشند، مجلس بزرگداشتی به یمن حضورشان برگزار شود. انگیزه دیگری که بنده را بر آن داشت که آستین همت بالا بزنم و این موضوع را پیگیری کنم، لطف و محبت ایشان نسبت به میراث مکتوب بود که ارتباط ما را با بزرگترین مؤسسه انتشاراتی مغرب زمین، یعنی مؤسسه انتشاراتی بریل در لیدن هلند، برقرار کرد و آن قدر با مهر و عنایت این مسئله را دنبال نمود که منجر به عقد قرارداد همکاری فی مابین شد. متن پیش نویس قرارداد را بررسی حقوقی فرمودند و تا مرحله امضای قرارداد از هیچ کوشش و زحمتی دریغ نورزیدند.

ارتباط مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب با مؤسسه انتشاراتی بریل باعث شد که ۲۱۶ عنوان از آثار و منشورات ما در سراسر جهان پخش شود و نام میراث مکتوب زینت بخش

قفسه‌ها و سایت‌ها و صفحات کتاب‌شناسی‌های مجازی و حقیقی کتابخانه‌های جهان غرب گردد. این صفا و صمیمیت و ایران‌دوستی ایشان بدون دریافت ریالی چنان در دل جای گرفت که تهیه این جشن‌نامه حداقل کاری است که می‌توانستیم با همدلی و همراهی مشتاقان ایشان انجام دهیم.

تشویق دوستداران بی‌شمار ایشان برای تدوین چنین جشن‌نامه‌ای و حمایت معنوی عزیزان در مسیر کار و همراهی آنها در ارائه مقالات خوب و وزین، انگیزه ما برای این اقدام و تلاشمان برای دعوت ایشان به ایران را تقویت کرد و موجب دلگرمی بیشتر گردید. جمعی از دوستان و دوستداران جناب اشراق، همدلانه برای تولید و نشر این مجموعه همراهی کردند؛ آقایان: حسین پیران، اسدالله اشراق، ابوالفضل اشراق، محسن محبی، سعید محمودی، محمدعلی آتش‌برگ، سید کمال میرخلف، علیرضا کاظمی، محمدحسین زاهدین لباف، و حسین محمدنبی، که از همه کمال سپاس و امتنان خود را ابراز می‌دارم. بنده، به‌رغم اینکه در طول سی سال خدمت کمتر توفیق تدوین جشن‌نامه داشته‌ام، اما زهی سعادت که لطف خدا شامل حال شد و بر منتهای همت خود کامران شدم و این جشن‌نامه صورت تحقق بست و آماده انتشار گردید. برای استاد محمدکریم اشراق، که هرچند از او به تن دوریم اما به یادش در این دیار قدح مهر به جان می‌نوشیم و با انتشار این اثر خدمات و زحماتش را ارج می‌نهم، تندرستی و طول عمر از خدای مهربان خواستاریم.

اکبر ایرانی

خدمتگزار مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب

دوم اسفند ۱۴۰۳ برابر با ۲۰ فوریه ۲۰۲۵

سال شمار

زندگی محمدکریم اشراق

- ۱۴ مهرماه ۱۳۲۵ ش، تولد: جهرم
- ۱۳۳۲، ورود به دبستان فردوسی جهرم
- ۱۳۳۳- [۱۳۳۶]، آموزش جامع المقدمات در مدرسه خان جهرم هم‌زمان با تحصیلات ابتدایی
- ۱۳۳۸، ورود به دبیرستان‌های فردوسی و خواجه نصیر
- ۱۳۴۲، اخذ دیپلم در رشته ریاضی
- ۱۳۴۳، ورود به دانشکده حقوق دانشگاه تهران
- ۱۳۴۷-۱۳۴۹: دوره خدمت سربازی در اداره مرزبانی ژاندارمری، و نشر مقالاتی درباره تاریخ مرزبانی در ایران در مجله «ژاندارمری»
- ۱۳۴۹: قبولی در آزمون کارشناسی ارشد در رشته علوم سیاسی دانشگاه تهران با رتبه اول
- ۱۳۵۰: اشتغال هشت‌ماهه در وزارت اطلاعات و جهانگردی
- ۱۳۵۰: قبولی در آزمون استخدامی وزارت امور خارجه
- ۱۳۵۱: اخذ مدرک کارشناسی ارشد در رشته علوم سیاسی
- ۱۳۵۱: انتشار کتاب بزرگان جهرم (انتشارات کتابفروشی خیام)
- ۱۳۵۱: آغاز به کار در وزارت امور خارجه (اداره اول سیاسی)
- ۱۳۵۲ (خرداد): اولین مأموریت موقت - بغداد
- ۱۳۵۵: اعزام به نیویورک (اولین مأموریت دائم)

- ۱۳۵۹ (اردیبهشت): اخراج از آمریکا (بعد از ماجرای اشغال سفارت و قطع رابطه میان دو کشور)
- ۱۳۵۹: اشتغال در دبیرخانه وزیر امور خارجه
- ۱۳۶۰ (فروردین): اعزام به هلند - لاهه (به‌عنوان عضو سفارت ایران در لاهه)
- ۱۳۶۱ (تابستان): دبیر اول سفارت جمهوری اسلامی ایران، و نماینده رابط دولت جمهوری اسلامی نزد دیوان دآوری ایران - ایالات متحده
- ۱۳۶۳: انتشار کتاب تاریخ و مقررات جنگ در اسلام (دفتر نشر فرهنگ اسلامی)
- ۱۳۶۸ (اردیبهشت): انتخاب به‌عنوان نماینده رابط ایران در دعوای ماجرای ساقط شدن هواپیمای مسافبری (ایرباس A300)
- ۱۳۷۰ (تیر): پایان مأموریت در لاهه، بازگشت به ایران و اشتغال در اداره حقوقی وزارت امور خارجه
- شهریور ۱۳۷۳ - شهریور ۱۳۹۲: دستیار و کارشناس حقوقی در سازمان منع تسلیحات شیمیایی (OPCW)، و هم‌زمان ارتباط با دانشگاه لیدن و کتابخانه مرکزی اش (به‌ویژه بخش مخطوطات شرقی دانشگاه) برای تحقیقات در زمینه متون و نسخه‌های ایرانی و اسلامی
- ۱۳۷۷: ترجمه کتاب آذربایجان در ایران معاصر (تألیف: تورج اتابکی، انتشارات توس)
- شهریور ۱۳۹۲: بازنشستگی در سازمان منع تسلیحات شیمیایی

فهرست آثار

محمدکریم اشراق

مقاله‌ها و ترجمه‌ها

- «واژه سیاست»، مجله حقوق و آزادی، نشریه انجمن دانشجویان دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، س اول، ش اول (۱۳۴۶).
- «درخت خرما» (و جهرم)، دنیای علم، ش ۱۴ (۱۳۴۶)، ۲۵-۳۵.
- «چهاردهمین سده فرودامدن قرآن»، رنگین کمان نو، ش ۲۵ (۱۳۴۸)، ۱۴-۲۸.
- «واقعیات عصر فضا»، رنگین کمان نو، ش ۲۹ (۱۳۴۸)، ۱۲.
- «مولانا شمس‌الدین خفری»، ماهنامه وحید، (۱) ش ۱۱۴ (۱۳۵۲)، ۳۱۰-۳۱۸، (۲) ش ۱۱۵ (۱۳۵۲)، ۴۷۱-۴۷۵.
- سلسله مقالات «آئین مرزبانی و مرزداری در ایران، از روزگار باستان تا کنون»، ماهنامه ژاندارمری، (۱۳۵۰)، طی هژده (۱۸) شماره.
- سلسله مقالات «آشنایی با کتاب‌های بزرگ»، ماهنامه ژاندارمری، (۱۳۵۰): (۱) نهج البلاغه، ش ۲۷۵، (۲) سیاست ارسطو، ش ۲۸۰، (۳) گاث‌ها و اوستا، ش ۲۸۲، (۴) کیمیای سعادت، ش ۲۸۳، (۵) اوپانیشادها، ش ۲۸۴، (۶) تاریخ بیهقی، ش ۲۸۵، (۷) آثار الباقیه عن القرون الخالیه، ش ۲۸۶، (۸) جمهوریت فلاطون، ش ۲۸۷، (۹) مقدمه ابن‌خلدون، ش ۲۸۸.
- «درباره امیر الشعراء سرائی» (جهرمی)، مجله وحید، ش ۲۴۲ (۱۳۵۷)، ۳-۶.

- «نگاهی به کانون وکلای شوروی» (ترجمه)، (نویسندگان) سیمونا پیکو، و رومن پیکو، نشریه کانون وکلا، ش ۱۵۲ و ۱۵۳ (۱۳۶۹)، ۲۸۹-۳۲۴.
- «نگاهی به چهار نسخه خطی دیوان حافظ» (متعلق به کتابخانه دانشگاه لیدن)، معارف، ش ۲۳ (۱۳۷۰)، ۱۵-۴۰.
- «مدخلی بر جهان‌بینی عرفانی حافظ»، حافظ‌شناسی، دفتر پانزدهم، تهران، ۱۳۷۱، ۹۵-۱۱۴.
- «دست‌مریزاد»، فهرست مفصل نشریات جهانی راجع به بزرگان علم و ادب و هنر، حافظ‌شناسی، دفتر پانزدهم، انتشارات پاژنگ، تهران، ۱۳۷۱، ۲۱۴-۲۲۹.
- «درک والکوت» (برنده جایزه نوبل ادبیات سال ۱۹۹۲)، کلک، ش ۳۲-۳۳ (۱۳۷۱)، ۶۶-۷۱.
- «در جستجوی روزگار وصل» (بررسی اجمالی آثار و افکار تونی موریسون)، نویسنده زن سیاه‌پوست معاصر، کلک، ش ۴۳ و ۴۴ (۱۳۷۲)، ۳۱-۳۷.
- «دیوان حافظ: نسخه دربار مغولان» (چاپ کتابخانه خدابخش)، معارف، ش ۳۳ (۱۳۷۳)، ۱۸۷-۱۹۵.
- «داراشکوه، بودای پارسی‌زبان»، صوفی (لندن)، ش ۲۵ (۱۳۷۳)، ۱۵-۲۱.
- «محمد اقبال لاهوری» (ترجمه پر جبرئیل، آنا ماری شیمیل) (با اجازه کتبی نویسنده)، بخش نخست، در: نامواره دکتر محمود افشار، مجلد هشتم، گردآوری ایرج افشار، با همکاری کریم اصفهانیان، موقوفات افشار، تهران، ۱۳۷۳، ۴۴۶۴-۴۵۰۱. (پر جبرئیل به‌صورت کامل به‌زودی چاپ خواهد شد).
- «شکسپیر و ایران»، جان دراپر، (ترجمه)، مجله کلک، ش ۷۱ و ۷۲ (۱۳۷۴)، ۱۶۹-۱۷۷. (تجدید چاپ در مجله رهاورد، کالیفرنیا).
- «سفر ناصرالدین‌شاه به سویس» (ترجمه و توضیح)، آینده، س نوزدهم، ۹۹۱-۹۹۷.
- «آذربایجان در ایران معاصر» (ترجمه تاریخ فرقه پیشه‌وری)، نویسنده: تورج اتابکی، انتشارات توس، تهران، چاپ اول، ۱۳۷۶. (چاپ‌های بعدی دارد).

- «مفهوم انسان» (ترجمه)، ابوالکلام آزاد، مجله گفتگو، ش ۷۹ (۱۳۷۷)، ۱۳۰-۱۴۱.
- «نخستین شرح لاتین بر قانون ابن سینا» (ترجمه و توضیح)، در: ارج نامه ایرج، به خواستاری و اشراف محمدتقی دانش‌پژوه، و دکتر عباس زریاب خویی، و به کوشش محسن باقرزاده، انتشارات توس، تهران، مجلد دوم، چاپ اول، ۱۳۷۷، ۲۷۷-۲۸۴.
- «گزارشی کوتاه از رساله نصوص الرده فی تاریخ الطبری» (ترجمه و تحریر)، در: طبری پژوهی، دفتر دوم، نگارش و ویرایش محمدحسین ساکت، ناشر: خانه کتاب، تهران، نوبت اول، شهریور ۱۳۹۳، ۱۶۰۳-۱۶۲۰.
- «میرزا نصیر جهرمی و خاندان او»، در: سرو رشید (یادنامه غلامرضا رشید یاسمی، به کوشش ابراهیم رحیمی زنگنه و سهیل یاری، چاپ اول، نشر دیپاچه، کرمانشاه، ۱۳۹۶)، ۹۷-۱۴۱.
- «یاد باد آن روزگاران یاد باد» (خاطراتی درباره برخی از علمای گذشته جهرم)، در: هادی نامه، ش ۱، فروردین ۱۳۹۹، ۲۸۳-۲۹۲.
- «دیدگاه مسعودی به ادیان دیگر» (ترجمه)، در ارج نامه علی اشرف مجتهد شبستری، مجلد دوم: سفیر فرهنگ و دوستی، به کوشش مجید اسدی و جواد رسولی، خردگان، تهران، ۱۴۰۱.
- «کشور گل‌های لاله و آسیاب‌های بادی»، مجله بخارا: (۱) شهر لاهه، ش ۱۴۷ (آذر و دی ۱۴۰۰)، ۳۶۰-۳۷۶، (۲) کنفرانس‌های صلح لاهه، ش ۱۴۹ (فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۱)، ۳۸۰-۴۰۵، (۳) ایده معبد صلح، سرای دادخواهی و جایگاه آموزش، ش ۱۵۲ (مهر و آبان ۱۴۰۱)، ۴۵۲-۴۶۸، (۴) ادامه تاریخچه کاخ صلح، ش ۱۵۳، (آذر و دی ۱۴۰۱)، ۳۳۱-۳۵۱.

تألیف و ترجمه

- بزرگان جهرم، تهران، انتشارات خیام، ۴۰۰ صفحه، ۱۳۵۱.
- «علل و چگونگی انعقاد پیمان بغداد و تحولات بعدی آن»، رساله کارشناسی ارشد،

- موسسه مطالعات بین‌المللی، دانشگاه تهران، به راهنمایی استاد محمود خواجه‌نوری، ۵۹۳ صفحه، تیرماه ۱۳۵۱.
- تاریخ و مقررات جنگ در اسلام، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، تهران، ۴۴۷ صفحه، چاپ اول ۱۳۶۰، چاپ پنجم، ۱۳۶۹
- "Short Review on Privileges and immunities of the International Organization and their Officials", January 1995, OPCW, The Hague.

یادداشت‌ها

- «اصل سختگیری برای ورود به دوره فوق‌لیسانس باید رعایت شود»، کیهان روزانه، ص ۹، ۲۹ آبان ۱۳۵۱.
- «نامه و اظهار نظر از نیویورک»، مجله وحید، ش ۲۴۲، نیمه دوم مهر ۱۳۵۷، ۳-۶.
- «یاد دکتر حمید عنایت»، مجله آینده، س ۹، ش ۳ و ۴ (خرداد و تیر ۱۳۶۲)، ۲۷۲-۲۷۵.
- «دکتر محمدعلی حکمت»، مجله آینده، ۱۹ (۱۳۷۲)، ۸۳۷-۸۳۹.
- «نامه و نمونه خط»، مجله حافظ، ش ۶۱ (۱۳۸۸)، ۷-۸.

گفت‌وگو

- «گذری بر پنج نسل از کتابفروشان جهرم»، به قلم دکتر فاطمه تسلیم، در ذیل: «روزی روزگاری جهرم»، نشر خبرگزاری ایرنا، استان فارس، ۱۱ آذر ۱۳۹۸.